

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دوره‌های آزاد مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران

نیم‌سال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۶

شعبه قم

حکمت عملی ملاصدرا

دکتر بهروز محمدی منفرد

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

چهارشنبه‌ها: ساعت ۹ الی ۱۰:۳۰

شروع دوره: ۲۲ مهرماه ۱۴۰۵

مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران (شعبه قم)

سیر جلسات حکمت عملی ملاصدرا

جلسه اول: تعریف حکمت عملی؛ نسبت حکمت نظری و عملی؛ اخلاق، تدبیر منزل و سیاست مدن؛ جایگاه ملاصدرا در سنت فارابی، ابن‌سینا و خواجه نصیر

جلسه دوم: موضوع، غایت و مسائل حکمت عملی، نسبت حکمت عملی با علم النفس فلسفی، فلسفه اخلاق و سایر علوم

جلسه سوم: امکان و جایگاه حکمت عملی در حکمت متعالیه

جلسه چهارم: مبانی هستی‌شناسی حکمت عملی: اصالت وجود، تشکیک وجود، حرکت جوهری و تاثیر آن بر فهم مسائل حکمت عملی

جلسه پنجم: مبانی انسان‌شناختی حکمت عملی؛ نفس، بدن، تجرد نفس، مراتب وجودی انسان و اینکه چرا اخلاق در حکمت متعالیه انسان‌شناسی صدرائی اساساً مسأله‌شدن است؟

جلسه ششم: مبنای معرفتی حکمت عملی ملاصدرا

جلسه هفتم: مسأله جبر و اختیار در عقل و عمل

جلسه هشتم: اخلاق به منزله فرایند استکمال و تبدیل ملکات به هویت وجودی است

جلسه نهم: سعادت حقیقی و سعادت پنداری؛ کمال اول و ثانی؛ قرب الهی؛ نسبت سعادت صدرایی با سعادت

جلسه دهم: معیار ارزش در حکمت عملی ملاصدرا ۱: غایت گرایی ملاصدرا

جلسه یازدهم: معیار ارزش در حکمت عملی ملاصدرا ۲: فضیلت گرایی ملاصدرا

جلسه دوازدهم: فضائل و رذائل در فلسفه ملاصدرا: ملکات نفسانی، فضائل و رذائل؛ اعتدال قوای نفس، عقل، غضب و شهوت

جلسه سیزدهم: فضائل و رذائل در فلسفه ملاصدرا ۲

جلسه چهاردهم: پیوند حکمت عملی و تهذیب نفس و سیر اخلاقی انسان؛ تخلیه، تحلیه، تجلیه؛ مجاهده با نفس؛ نقش عبادت،

ریاضت، ذکر و معرفت

جلسه پانزدهم: نسبت معرفت به مسائل حکمت عملی با تحول وجودی نفس؛ اتحاد عاقل و معقول؛ علم و عمل

جلسه شانزدهم: نسبت حکمت عملی با معاد جسمانی و روحانی؛ تجسم اعمال؛ ملکات نفسانی و سرنوشت اخروی